

1. VEPRIMTARIA E KËSHILLIT MBIKËQYRËS TË BANKËS SË SHQIPËRISË

Organi më i lartë vendimmarrës dhe mbikëqyrës i Bankës së Shqipërisë është Këshilli Mbikëqyrës, i cili përbëhet prej nëntë anëtarësh të zgjedhur dhe të emëruar nga Kuvendi i Shqipërisë.

Këshilli ka përgjegjësinë përfundimtare për të vendosur mbi: strategjinë e Bankës së Shqipërisë; emërimin e drejtuesve të departamenteve; miratimin e strukturës organizative; si dhe përmbushjen e detyrimeve, në lidhje me administrimin e rrezikut dhe përputhshmërinë me aktet ligjore dhe kuadrin rregullativ.

Në funksion të rritjes së eficiencës, funksionet e auditimit të brendshëm i janë deleguar Komitetit të Auditit, i cili është përgjegjës për procesin e raportimit financiar dhe sistemin e kontrollit të brendshëm.

Këshilli Mbikëqyrës i ka ushtruar kompetencat e tij në përputhje me dispozitat e ligjit organik dhe me procedurat e parashikuara në rregulloren për organizimin dhe funksionimin e këtij organi.

Për vitin 2018, në veprimtarinë e Këshillit mund të evidentohen: (i) miratimi i Politikës për Zgjerimin e Përdorimit të Monedhës Kombëtare në veprimtarinë e bankave dhe të institucioneve financiare jobanka (Paketa e Deeuroizimit); (ii) miratimi i Politikës së Mbikëqyrjes së Sistemeve të Pagesave dhe të Shlyerjes; (iii) miratimi i Politikave Kontabël sipas Standardeve Ndërkombëtare të Raportimit Financiar (SNRF); dhe (iv) miratimi i Strategjisë Afatmesme të Zhvillimit të Bankës së Shqipërisë për periudhën 2019-2021.

Më 3 nëntor, u mbaroi mandati 6 anëtarëve të Këshillit. Në dhjetor, Kuvendi i Shqipërisë emëroi si anëtarë të rinj të Këshillit Mbikëqyrës: zj. Luljeta Minxhozi, zj. Edlira Luçi, zj. Suela Popa, z. Artan Hoxha, z. Ridvan Bode dhe z. Arben Malaj.

1.1. KËSHILLI SI ORGANI MË I LARTË VENDIMMARRËS I BANKËS SË SHQIPËRISË

Këshilli zhvilloi 15 mbledhje gjatë vitit 2018. Tetë prej këtyre mbledhjeve u përqendruan në shqyrtimin dhe miratimin e politikës monetare, të ndara në 4 mbledhje tremujore dhe 4 të ndërmjetme. Në këto mbledhje, Këshilli ka marrë vendime për normat kryesore të interesit, si dhe ka orientuar tregun për kahun e pritur të politikës monetare në të ardhmen.

Për tre mbledhje radhazi, normat kryesore të interesit u mbajtën të pandryshuara. Në qershor, Këshilli vendosi uljen e këtyre normave, përkatësisht: (i) normën bazë të interesit në nivelin 1.00%; (ii) normën e interesit për depozitën njëditore në nivelin 0.1%; dhe (iii) normën e interesit për kredinë njëditore në nivelin 1.9%. Normat u mbajtën të pandryshuara deri në fund të vitit.

Katër mbledhje i janë dedikuar analizimit të zhvillimeve në sektorin bankar dhe të subjekteve financiare jobanka. Në mbledhjet e tjera janë trajtuar: (i) Programi Vjetor i Këshillit; (ii) Raporti Vjetor i Bankës së Shqipërisë; dhe (iii) Strategjia Afatmesme, buxheti vjetor dhe ai afatmesëm.

a) Vendimmarrja

Këshilli ka kompetencë miratimit të gjithë vendimeve, rregulloreve dhe udhëzimeve me zbatim të përgjithshëm që nxirren nga Banka e Shqipërisë. Në vitin 2018, Këshilli ka miratuar 76 vendime, prej të cilave 55 ishin akte të reja dhe 21 ndryshime aktesh ekzistuese. Këto akte janë nxjerrë në përmbushje të detyrave të Këshillit të përcaktuara në ligjin organik.

b) Drejtimi dhe organizimi i brendshëm

Në dhjetor, Këshilli miratoi Strategjinë Afatmesme të Zhvillimit të Bankës së Shqipërisë për periudhën 2019-2021. Strategjia ruajti të pandryshuar misionin, vizionin dhe vlerat e Bankës së Shqipërisë, të përcaktuar për herë të parë në vitin 2015.

Objektivat strategjikë përcaktojnë drejtimit e përgjithshme dhe prioritetet në veprimtarinë e Bankës së Shqipërisë për të përmbushur misionin dhe vizionin e vet. Në tetor, u miratuan një numër ndryshimesh në strukturën e disa njësisve organizative: Departamenti i Ndërhyrjes së Jashtëzakonshme, Departamenti i Mbikëqyrjes, Kabineti i Guvernatorit dhe Departamenti i Administrimit. Ndryshimet synojnë të nxisin përmirësimin e punës në këto njësi.

c) Buxheti

Këshilli vendos për buxhetin e Bankës së Shqipërisë, politikat e administrimit dhe për procedurat e përdorimit të mjeteve financiare për realizimin e veprimtarisë operative të institucionit.

Në dhjetor, Këshilli miratoi buxhetin vjetor 2019 dhe buxhetin orientues afatmesëm për vitet 2020-2021. Buxheti u hartua në përputhje me objektivat e Strategjisë Afatmesme të Zhvillimit të Bankës së Shqipërisë dhe me parashikimet e departamenteve në lidhje me të ardhurat e shpenzimet për periudhën afatmesme.

Objektivat kryesorë të buxhetit ishin: (i) funksionimi normal i veprimtarisë së Bankës së Shqipërisë në përmbushje të detyrave ligjore; (ii) ruajtja e kapaciteteve të burimeve njerëzore dhe racionalizimi i strukturës organizative; (iii) përmirësimi i sigurisë dhe cilësisë së parasë në qarkullim; (iv) rikonstrukcioni i Ndërtesës nr. 2 të Bankës së Shqipërisë; dhe (v) përmirësimi i kushteve të punës, sigurisë dhe infrastrukturës së teknologjisë së informacionit.

Shpenzimet kapitale dhe projektet e përfshira në buxhet u miratuan paraprakisht në Komitetin e Shpenzimeve Kapitale.

1.2. KËSHILLI SI ORGANI MË I LARTË MBIKËQYRËS I BANKËS SË SHQIPËRISË

Këshilli është informuar rregullisht nga hallkat e kontrollit të brendshëm dhe të jashtëm për sigurimin e respektimit korrekt të ligjit dhe akteve të tjera që rregullojnë veprimtarinë e përditshme të institucionit.

a) *Kontrulli i brendshëm*

Kontrulli i brendshëm është një veprimtari e pavarur nga administrimi që ofron vlerësim, raportim dhe siguri objektive, si dhe përfshin funksionet e përputhshmërisë, auditimit të brendshëm dhe administrimit të rrezikut.

Kontrulli mbi administrimin

Sipas ligjit organik, Guvernatori përgjigjet përpara Këshillit për zbatimin e vendimeve të miratuara, si dhe për drejtimin, kontrollin dhe mbikëqyrjen mbi administrimin dhe operacionet e Bankës së Shqipërisë.

Administratorët (Guvernatori dhe dy zëvendësguvernatorët) informojnë çdo muaj Këshillin Mbikëqyrës mbi zhvillimet ekonomike, financiare dhe monetare, në përmbushje të detyrimeve ligjore.

Këshilli është informuar edhe mbi politikat e administrimit të institucionit dhe përdorimin e mjeteve financiare për realizimin e veprimtarisë operative të Bankës së Shqipërisë. Në mënyrë periodike, janë paraqitur informacione mbi pozicionin dhe rezultatin financiar të Bankës së Shqipërisë dhe mbi ecurinë e administrimit të rezervës valutore.

Veprimtaria e Komitetit të Auditit

Në funksion të përmirësimit të vendimmarrjes së Këshillit dhe drejtimit të Bankës së Shqipërisë, Komiteti i Auditit ushtron detyrat e tij, në mbështetje të forcimit të linjave të kontrollit të brendshëm dhe të jashtëm.

Ky komitet është përgjegjës për: (i) procesin e raportimit financiar; (ii) sistemin e kontrollit të brendshëm; (iii) auditin e brendshëm dhe të jashtëm; si dhe (iv) përputhshmërinë me aktet ligjore dhe nënligjore në fuqi.

Komiteti përbëhet nga tre anëtarë të Këshillit, të emëruar nga Këshilli, për një periudhë trevjeçare. Deri në përfundim të mandatit të tyre si anëtarë Këshilli, Komiteti i Auditit përbëhet nga: z. Petraq Milo (Kryetar), zj. Ela Golemi dhe zj. Denada Prifti.

Gjatë vitit 2018, Komiteti i Auditit u mbledh katër herë për të diskutuar çështje si: (i) plani vjetor i punës dhe angazhimet e auditimit të brendshëm për vitin; (ii) raportimi periodik i Inspektorit të Përgjithshëm mbi veprimtarinë e auditimit; (iii) pasqyrat financiare, letra për drejtimin dhe opinioni i auditorit të jashtëm; dhe (iv) ecuria e administrimit të rrezikut operacional në Bankën e Shqipërisë.

Marrëdhënia me Inspektorin e Përgjithshëm është realizuar përmes takimeve të rregullta, pa praninë e administratorëve, ku janë trajtuar: organizimi i Departamentit të Kontrollit, plani vjetor i auditimit dhe ecuria e angazhimeve. Këto takime u kanë mundësuar anëtarëve të Komitetit njohjen e sistemeve të kontrollit të brendshëm dhe administrimit të rreziqeve.

Inspektori i Përgjithshëm ka informuar rregullisht Komitetin dhe më pas Këshillin, për gjetjet dhe rekomandimet e auditimeve të Departamentit të Kontrollit, të cilat ofrojnë një garanci të pavarur mbi efektivitetin dhe cilësinë e sistemeve të mësipërme.

Komiteti i Auditit ka zhvilluar një takim, në muajin mars, me auditorin e jashtëm (KPMG) për të diskutuar mbi auditimin për vitin 2018 dhe certifikimin e pasqyrave financiare. Në takim, auditori i jashtëm u ka komunikuar anëtarëve të Komitetit: (i) gjykimet e veta mbi parimet kontabël në Bankën e Shqipërisë të zbatuara në raportimin financiar; (ii) çështjet kryesore të diskutuara me administrimin gjatë procesit të auditimit, veçanërisht ato që kanë rëndësi për pasqyrat financiare dhe raportin e auditimit; dhe (iii) vështirësitë kryesore të hasura gjatë procesit të auditimit.

Komiteti ka informuar rregullisht Këshillin mbi veprimtarinë e tij dhe zbatimin e përgjegjësive të veta.

Auditimi i brendshëm

Inspektori i Përgjithshëm dhe Departamenti i Kontrollit, në mënyrë periodike dhe të pavarur: (i) vlerësojnë llogaritë dhe regjistrat kontabël, procedurat e administrimit dhe operacionet e Bankës së Shqipërisë, me qëllim sigurimin e zbatimit të ligjeve dhe të akteve nënligjore; dhe (ii) ofrojnë siguri të arsyeshme për efektivitetin e sistemit të kontrollit, administrimit të rrezikut dhe proceseve të drejtimit, në funksion të përmbushjes së objektivave institucionale.

Bazuar në Politikën e Auditimit të Brendshëm, Këshilli miratoi planin e punës së Departamentit të Kontrollit për vitin 2018, i cili kishte marrë miratimin paraprak të Komitetit të Auditit.

Plani vjetor i punës mbështetet në standardet ndërkombëtare të auditimit të brendshëm dhe në vlerësimin e përditësuar të rrezikut për funksionet e identifikuar në universin e rishikuar të auditimit. Ai reflekton edhe sugjerimet e Këshillit, Komitetit të Auditit dhe administratorëve, lidhur me funksionet/proceset që vlerësohen të nevojshme të auditohen, apo kërkesat për këshillim/investigim mbi çështje specifike, si dhe në buxhetin e disponueshëm për vitin.

Inspektori i Përgjithshëm ka raportuar rregullisht në Këshill për realizimin e këtij plani dhe rezultatet e angazhimeve të auditimit.

b) Kontrolli i jashtëm

Ligji organik parashikon se llogaritë dhe regjistrat e Bankës së Shqipërisë mund të kontrollohen nga auditorë të jashtëm të institucioneve audituese të njohura në arenën ndërkombëtare që caktohen nga Këshilli. Auditori i jashtëm shpreh opinionin e tij nëse raportet e përgatitura nga Banka e Shqipërisë paraqesin, në mënyrë të plotë dhe të drejtë, situatën financiare të institucionit, në përputhje me standardet ndërkombëtare të kontabilitetit të pranuar gjerësisht.

Pasqyrat financiare të Bankës së Shqipërisë auditohen për të ofruar siguri të arsyeshme se ato nuk kanë pasaktësi, si rezultat i gabimeve apo mashtrimit. Kjo i mundëson auditorit të jashtëm një rol kyç në ruajtjen e besimit të tregjeve financiare dhe publikut në raportimin financiar të Bankës së Shqipërisë.

Komiteti i Auditit shqyrton efektivitetin dhe përshtatshmërinë e funksionit të auditimit të jashtëm. Përpara dorëzimit të opinionit mbi pasqyrat financiare, Komiteti takohet me auditorin e jashtëm, pa praninë e administratorëve, ku diskutohet ecuria e procesit të auditimit.

1.3. LLOGARIDHËNIA DHE TRANSPARENCA

Këshilli ka përmbushur rregullisht detyrimet e llogaridhënies së Bankës së Shqipërisë ndaj Kuvendit dhe detyrimet e transparencës ndaj publikut, sistemit financiar dhe mediave. Këshilli miraton të gjitha raportet dhe rekomandimet që i paraqiten Kuvendit ose Këshillit të Ministrave, si dhe raportet vjetore e financiare të Bankës së Shqipërisë. Këto raporte shpjegojnë vendimmarrjen e institucionit dhe performancën e tij në përmbushjen e objektivave ligjorë.

a) Miratimi i raportit vjetor

Në muajin mars, Këshilli miratoi dhe dërgoi në Kuvend dhe në Këshillin e Ministrave, Raportin Vjetor 2017, i cili përshkruan gjendjen ekonomiko-financiare të vendit dhe veprimtarinë e Bankës së Shqipërisë gjatë vitit në fjalë. Raportit vjetor iu bashkëlidh një informacion për veprimtarinë dhe rezultatet vjetore të Departamentit të Kontrollit. Ky dokument përbën një instrument shtesë në drejtim të llogaridhënies së institucionit.

b) Miratimi i pasqyrave financiare

Pjesë përbërëse e raportit vjetor ishin edhe pasqyrat financiare të kontrolluara dhe certifikuar nga auditori i jashtëm dhe opinionin e tij.

Pasqyrat financiare u audituan nga KPMG Albania. Sipas opinionit të KPMG Albania, pasqyrat financiare japin një pamje të vërtetë dhe të drejtë të pozicionit financiar të Bankës së Shqipërisë, të performancës së saj financiare

dhe të flukseve të saj të parasë, në përputhje me Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar.

c) Shpërndarja e fitimit

Në mars, Këshilli miratoi shpërndarjen e fitimit të Bankës së Shqipërisë për vitin 2017. Vlera e fitimit neto të realizuar gjatë vitit 2017 ishte 886,436,572.64 lekë (llogaritur si diferencë midis të ardhurave neto nga veprimtaria e BSH-së, 929,794,268.80 lekë, nga njëra anë dhe provigjioneve neto, 15.357.696,16 lekë dhe rezervës prej 28,000,000 lekë për efektin e pritshëm nga aplikimi i SNRF 9, nga ana tjetër).

Në krahasim me fitimin neto të realizuar në vitin 2016, fitimi neto i vitit 2017 ishte rreth 6.2 milionë lekë më i lartë.

Fitimi miratohet me një vendim të ndarë nga ai i miratimit të pasqyrave financiare, të cilat pasqyrojnë vlerën e fitimit për t'u shpërndarë. Vlera e fitimit vendoset paraprakisht, në përputhje me ligjin organik që parashikon të gjitha zbritjet e mundshme, objekt miratimi nga Këshilli, përpara shpërndarjes.

d) Raportimi për Kuvendin dhe Këshillin e Ministrave

Sipas ligjit organik, Banka e Shqipërisë publikon: (i) një opinion të detajuar mbi gjendjen e ekonomisë, çdo tre muaj; dhe (ii) një deklaratë për kërcënimet mbi stabilitetin e sistemit financiar, çdo gjashtë muaj.

Vendimmarrjet e politikës monetare në muajt shkurt, maj, gusht dhe dhjetor, janë shoqëruar me publikimin e raporteve tremujore të politikës monetare, të cilat përbëjnë instrumentin kryesor të llogaridhënies dhe transparencës në këtë fushë. Këto raporte paraqesin një tablo gjithëpërfshirëse të zhvillimeve të fundit makroekonomike dhe faktorëve që ndikojnë në ecurinë e çmimeve të konsumit në vend.

Në muajt mars dhe shtator, Këshilli ka diskutuar dhe miratuar raportet gjashtëmujore të stabilitetit financiar. Këto raporte japin vlerësimet e Bankës së Shqipërisë për zhvillimet e sistemit financiar shqiptar, theksojnë rreziqet potenciale ndaj stabilitetit financiar dhe japin rekomandime në lidhje me masat e nevojshme për të reduktuar rreziqet.

Raportet iu janë dërguar Kuvendit, Këshillit të Ministrave dhe institucioneve të tjera qendrore.

